

प्रस्तावणा

नमस्कार मित्रांनो! आज आपण एक अशा फुलाचे आत्मवृत्त पाहणार आहे, ते आपल्या देशाचं राष्ट्रीय पुष्प म्हणून ओळखले जाते. तुम्हाला कळालं असेल कि आपण कोणत्या फुलाबद्दल बोलतोय ते. हो बरोबर कमळ!. आपण पाहणार आहोत या फुलाचा एक प्रवास लहानश्या बी पासून ते परागकण कसे पसरतात ते. चला तर सुरु करूयात.

फुलाचे आत्मवृत्त -

मी आज तुम्हाला माझे मनोगत सांगत आहे. मी एक असे फुल आहे, कि सहज कोणाच्या हातही लागत नाही. तसं पहिला तर माझा जन्म हा एक लहानश्या कमळाच्या बियापासून होतो. ते बी हे आधी कमळाच्या फुलांपासून बनलेले असून खूप लहान आणि काळ्या रंगाचा असतो. मी निसर्गाच्या अशा जागेत राहत असतो जिथे नदीच्या एका कोपऱ्यात मातीचा चिखल होतो आणि त्याच्यामुळे मला माती, पाणी यां दोघांचा हि पोषण मिळतं. माझ्या कमळाच्या बिया खूप टिकाऊ असतात आणि अनेक वर्षे त्या जसेच्या तसे राहू शकतात. माझ्या मजबूत अश्या बियांमुळे ते निसर्गाच्या कठीण परिस्थितीही टिकून राहतात. माझ्या याच खासियते मुळे कमळ हे बाकीच्या वनस्पती पेक्षा जास्त दिवस राहते. माझ्या बिया या पाण्याच्या आणि चिखलाच्या तळाशी असतात. तिथून हळू हळू त्यांची वाढ होत राहते. ही वाढ पुढे २ आठवडे ते २ महिने राहू शकते. तिथून बियांना लहान लहान कोंब येतात.

"आनंदात आणि दुःखात, फुले हे आमचे

कायमचे मित्र आहेत." - अज्ञात

बियांच्या आवरणातून एक लहानसें रोप बाहेर येते आणि पुढे ते चिखलात वाढू लागत. पुढे त्या रोपाला पानं येता, ते पुढे तसेच वाढत राहते त्याला अजून पानं अजून काही फुलं येतात मग ते पाण्याच्या पृष्ठ भागावर येते. ही रोपे तिथल्या वातावरणानुसार उष्णकटिबंधीय किंवा दलदलीच्या आजूबाजूच्या वनस्पतींमध्ये हळू हळू वाढतात. जंगली फुलांमध्ये आणि आपल्या शहरी जीवनात जे आपण फुले पाहतो त्या मध्ये थोडासा फरक असतो.

"पृथ्वी फुलांमध्ये हसते." -

राल्फ वाल्डो इमर्सन

तसं उष्णकटिबंधीय वनस्पतींची पाने मोठी आणि तरंगणारी असतात, तर दलदलीच्या वनस्पतींची पाने लहान येतात. अशा दोन्ही प्रकारच्या रोपांना फुले येतात, जी पाण्याच्या वर उगवतात आणि फुलतात. प्रत्येक दिवशी ही फुले उमलतात, पण रात्रीच्या वेळी त्याच फुलांच्या पाकळ्या बंद होतात आणि पुन्हा पाण्यात किंवा चिखलात बुडतात. दुसऱ्या दिवशी पुन्हा सुंदरपणे अखंडपणे उगवतात. बहुतेक वनस्पतींच्या विपरीत, कमळ लहान लहान कीटकांना आकर्षित करण्यासाठी उष्णता निर्माण करते.

"फुले मित्रांसारखी असतात; ते तुमच्या

जगात रंग आणतात." - अज्ञात

कमळाच्या फुलाच्या काही जातींना परागकण पसरवण्यासाठी कीटकांची गरज असते तर काही कमळाच्या फुलांना परागकण पसरवण्यासाठी कीटकांची आवश्यकता नसते. तर ही फुले परागकण पसरवण्यासाठी वारा किंवा पाण्यावर अवलंबून असतात. फुले तर महत्त्वाची असतातच पण वनस्पतींच्या बियां या फुलांच्या जीवनचक्रासाठी आवश्यक असतात. तथापि, कमळाच्या सर्वात आकर्षक पैलूपैकी एक म्हणजे त्याची बीज उत्पादनाची पद्धत.

"उद्याची सर्व फुले आजच्या बियांमध्ये आहेत."

- भारतीय म्हण

तुम्हाला माहित आहे का कि कमळाच्या प्रत्येक बियांमध्ये शेकडो लहान-लहान बिया असतात, जे वारा किंवा पाणी यांच्या सोबतच विखुरतात. बीया या अनेक आठवड्यांच्या कालावधीत विकसित होतात, लहान, हिरव्या काळसर अशा असतात. जसजसे त्या बिया प्रौढ होतात तसतसे त्या तपकिरी होतात आणि उलघडायला लागतात. बहुतेक कमळ हे वनस्पती जलपरागकन म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या प्रक्रियेद्वारे त्यांच्या बिया पसरवतात.

"जर आपण एका फुलाचा चमत्कार स्पष्टपणे पाहू शकलो तर आपले संपूर्ण जीवन

बदलेल." - बुद्ध

या बिया नंतर पाण्याच्या किंवा हवेच्या प्रवाहाने वाहून जातात आणि अखेरीस एका नवीन ठिकाणी रुजतात आणि उगवतात. नंतर तेच परागकण सुनिश्चित करते की त्यांच्या वाढीला आवश्यक असेल असे पाणी आणि हवामान आहे का. एकदा का त्यांना बियांचे अंकुर वाढण्यासाठी योग्य अशी जागा सापडली की, कमळाचे रोप पुन्हा उगवते आणि तेच चक्र पुढे चालत राहते. लहान कमळाच्या बिया एका सुंदर वनस्पतीमध्ये वाढतात जी सूर्यप्रकाशात फुलतात आणि नंतर रात्री पुन्हा चिखलात बुडतात.

"फुले सांगत नाहीत, दाखवतात." - स्टेफनी

स्कीम

कमळाचे फूल हे निसर्गाच्या लवचिकतेचे आणि जीवनाची भरभराट करण्याच्या निर्धाराचे एक विलक्षण असे उदाहरण आहे. भारतीय पौराणिक कथांमध्ये मला खास महत्व दिले आहे. जसा कि मला ब्रम्हा च्या नावाने सुद्धा ओळखतात. भगवान विष्णू ला सुद्धा मी खूप प्रिया आहे, भगवान बुद्धांचा मी तर प्रतीक आहे. मला असा वाटत कि तुम्ही मला ओळखले असेल. ही तेच माझा नाव कमळ आहे.

"जीवन हे फूल आहे ज्यासाठी प्रेम मध आहे." - व्हिक्टर

हयूगो

भारतीय पौराणिक कथांमध्ये मला खास महत्व दिले आहे. जसा कि मला ब्रम्हा च्या नावाने सुद्धा ओळखतात. भगवान विष्णू ला सुद्धा मी खूप प्रिया आहे, भगवान बुद्धांचा मी तर प्रतीक आहे. जसा मी सांगितल्या प्रमाणे मी जास्त करून चिखलामध्ये जन्म होतो. त्यामुळे कोणाच्या सहज हातही लागणे शक्य नाही. मी तुम्हाला काही मजेशीर फॅक्ट्स सांगतो, मी भारत आणि व्हिएतनाम देशाचा राष्ट्रीय फुल आहे. माझी उंची साधारण ५० इंच आणि १० फूट पर्यंत पसरू शकतो.

"सूर्याशिवाय फूल फुलू शकत नाही आणि माणूस प्रेमाशिवाय जगू शकत

नाही." - मॅक्स मुलर

माझा उपयोग हा औषधी म्हणून वापरला जातो. जसा कि स्रायूंचे दुखणे दूर केले जाते. माझ्या पाकळ्या सूर्योदयाबरोबर उमलतात आणि सूर्योदया बरोबर मिटतात. माझी बाकीच्या फुलांसारखाच निरनिराळा रंग आहे. तुम्हाला मी कधी पांढरा, कधी कमल या फुलाचा अर्थ पवित्रता, स्वतः ची पुनरुत्पादन, शांतता आणि सर्व काही देवी असा आहे. हिंदू धर्म मध्ये मला देवामुळे जास्त ओळखले जाते. माझ्या फुलांच्या बिया या २०० हून अधिक वर्ष जास्त राहू शकतात. कमल हे जसा आहे तास अधिक काळ राहू शकता जसा च्या तसे जरा त्याच्यावर वॅक्स पदार्थाची हलकी लेअर चढवली कि.

"जर तुम्ही योग्य मार्गाने पाहिले तर तुम्हाला दिसेल की संपूर्ण जग एक बाग आहे." - फ्रान्सिस हॉजसन बर्नेट

सारांश

आपण कमळाचा बिया पासून ते उगवण्या पर्यंतचा एक प्रवास पहिला. कमळ हे एक सुंदर असे फूल आहे. कमळ हे भारताचे राष्ट्रीय फूल आहे. या फुलाचा अर्थ सत्य, ज्ञान आणि संपत्ती आहे. हे फूल वेगवेगळ्या रंगांमध्ये पाहिले जाते, परंतु गुलाबी रंग सर्वात सामान्य आहे. कमळ हे भारतीय मंदिरांमध्ये प्रार्थना किंवा पूजा करताना देवाला अर्पण करण्यासाठी वापरले जाते. हे दक्षिण-पूर्व आशियाई देशांमध्ये आढळते. कमळाला हिंदीत 'कमल' असेही म्हणतात.

FAQ काही ठराविक विचारले जाणारे प्रश्न कमळाबद्दल -

1. What is lotus flower meaning in marathi?

Ans - lotus meaning in marathi (कमळ)

2. What is the meaning of epiphyllum oxypetalum in Marathi?

Ans - -It means ब्रम्ह कमळ

3. कमळाच्या बी ला काय म्हणतात?

Ans - कमळाच्या बी ला "मार्टिलो" असे म्हणतात.

4. कमळाच्या देठाला काय म्हणतात?

Ans - कमळाच्या मुलांना कमळकंद असे म्हणतात.

5. कमळासाठी कोणता देश प्रसिद्ध आहे?

Ans - कमळासाठी भारत आणि व्हिएतनाम प्रसिद्ध आहेत.